

Nieuwe Uitgaven

The Birds of Africa Volume VII

Met de komst eerder dit jaar van deel zeven van 'The Birds of Africa' kwam één van de fraaiste series uit de ornithologische historie toch nog tot een goed einde. Daar zag het niet steeds naar uit. Al halverwege de jaren zestig van de vorige eeuw rees bij Leslie Brown het plan een handboek te schrijven dat de gehele Afrikaanse avifauna zou omvatten. Brown wist de Amerikaan Emil Urban voor zijn idee te interesseren. Het duurde toen nog tien jaar eer een uitgever voor het plan gewonnen was. Aanvankelijk zou de studie slechts uit twee delen moeten gaan bestaan. Brown stierf echter in 1980, twee jaar na de start van het project en twee jaar vóór het verschijnen van deel één. Hilary Fry en Stuart Keith, beiden adviseurs van de redactie, waren bereid zitting te nemen in het redactieteam. Al spoedig bleek dat om alle stof naar behoren onder te brengen meer delen nodig zouden zijn. Er werden eerst vier, later zelfs zes delen gepland. Toen weer later duidelijk werd dat van de *Passerines* meer informatie te geven was, stemde Academic Press in met een zevende deel. In de periode 1982 en 2000 verschenen zes delen, met onderlinge verschillen variërend tussen twee en vijf jaar. Tussen de verschijning van deel zes in 2000 en dit laatste deel waren er opnieuw

moeilijkheden. Kort nadat de manuscripten van deel zeven in het bezit waren van de uitgeverij Academic Press, werd deze verkocht aan Elsevier Science. De omvangrijke natuurhistorische afdeling ervan ging echter naar Christopher Helm. Om deze reden prijkt op de rug van deel zeven het Helmlogo. Het overlijden van Stuart Keith in februari 2003 was de laatste tegenslag (*het Vogeljaar* 51 (4): 180-181). Een constante factor in het team was Martin Woodcock, die sinds deel twee zorgdroeg voor de kleurenplaten (232 platen in totaal). Evenals andere langlopende ornithologische boekprojecten, had ook de 'Birds of Africa' te maken met een immer groeiende stroom nieuw beschikbaar komende informatie. Zowel de inmiddels gepresenteerde als de geprepareerde stof loopt daardoor voortdurend gevaar niet meer actueel te zijn. Zou deze gang van zaken niet de werkelijke oorzaak zijn geweest van de conclusie dat drie delen voor de *Passerines* onvoldoende waren? Hoe dan ook, de liefhebbers van deze groep kunnen tevreden zijn: de *Non-passerines* moeten het doen met gemiddeld 1,6 tekstpagina per soort, de *Passerines* met bijna 2,0. Meestal ligt die verhouding andersom. De kennistoename blijkt ook uit het aantal behandelde soorten, te weten 2134. Mocht nu met karwei worden

begonnen, dan zou het al om 2250 soorten gaan.

Degenen die er bij voorinschrijving € 176,- voor over hebben gehad om deel zeven thuis op de plank te krijgen, kunnen rekenen op een juweel van een boek, op alle gebied. Dit deel behandelt de Afrikaanse avifauna vanaf de Spreeuwen tot en met de gorzen, 309 soorten. Spijtoptanten die erover peinzen alsnog zichzelf het genoegen te doen met de serie, moeten ermee rekening houden dat deel vier op dit moment niet wordt aangeboden.

GLO

Fry, H.C. & S. Keith (2004): The Birds of Africa Volume VII. 666 pagina's. Met 36 kleurenplaten van Martin Woodcock. Tekeningen van Ian Willis en C. Hilary Fry. Christopher Helm, Londen. ISBN 0-7136-6531-9. Prijs in in Nederland circa € 200,-.

Jubileumkaart van De Oeverlanden

In 2004 bestond de Vereniging 'De Oeverlanden Blijven' (VDOB) twintig jaar. Ter gelegenheid daarvan gaf deze vereniging een wandel- en fietskaart uit van het gebied waar zij zich nu al twintig jaar druk over maakt. Het doel was om het gebied letterlijk en figuurlijk op de kaart te zetten en meer mensen te helpen het gebied te verkennen en zo de schoonheid van dit landschap te ervaren. De vereniging werd destijds opgericht om te voorkomen dat De Oeverlanden aan de noordelijke kant van het Nieuwe Meer zouden moeten verdwijnen als gevolg van de bouw van zo'n vijfhonderd woningen. Dat leek een verloren zaak, maar De Oeverlanden zijn nog altijd groen. Toch is er voor een vereniging als VDOB natuurlijk altijd genoeg reden de activiteiten van de stedelijke plannenmakers kritisch te blijven volgen.

Het kaartblad is dubbelzijdig bedrukt en toont twee kaartfragmenten, een detailkaart van De Oeverlanden en het Nieuwe Meer met een schaal 1:6.500 en een overzichtskaart met een schaal van 1:17.500. Deze tweede kaart toont behalve het gebied van De Oeverlanden ook enkele andere groene gebieden in delen van Amsterdam, Aalsmeer en Amstelveen, waaronder het Amsterdamse Bos en De Poel. Vanzelfsprekend zijn er op de kaart wandel- en fietsroutes ingetekend, maar er leven bij de vereniging ook nog

wensen voor meer van dergelijke routes.

De prijs van de kaart is € 2,50 en deze is tijdens een excursie te verkrijgen in het verenigingsgebouw 'De Waterkant'. De uitgave kan ook worden besteld door € 3,50 (dat is inclusief de verzendkosten) over te maken naar girorekening nummer 4068809 ten name van Vereniging 'De Oeverlanden Blijven' te Amsterdam, onder vermelding van 'jubileumkaart'.

RAK

Vogels in en rond de tuin

In de reeks Tirion Natuur is een nieuwe druk uitgebracht van het boek 'Vogels in en rond de tuin'. Het boek is geschreven door Detlef Singer. Een handig zakgidsje met natuur-

getrouwe afbeeldingen (foto's) van 275 vogelsoorten. Per soort worden de belangrijkste kenmerken van de beschreven vogels vermeld met gegevens over verspreiding, geluid, biotoop, broedgedrag en voedsel. Ook worden per soort waarnemingstips gegeven, zoals plaatsen waar de soort vaak voorkomt en in welke

periode men de meeste kans maakt ze aan te treffen. De soortbesprekingen zijn onderverdeeld in drie categorieën. De eerste groep omvat zangvogels. In de tweede groep soorten zoals Gierzwaluw, IJsvogel, Hop, spechten, uilen, valken en duiven. De derde groep behandelt vogels die in of nabij water leven. Om het opzoeken te vergemakkelijken zijn de bladzijden per categorie voorzien van gekleurde duimmarkeringen. Het begrip 'tuin' is ruim opgevat. Zo bevat het boek ook soorten die de gemiddelde Nederlandse tuinbezitter nooit in zijn eigen achtertuin zal aantreffen. Voorbeelden daarvan zijn Wilde Zwaan, Brilduiker en Taigagaai.

Het boek bevat enkele beknopte algemene beschrijvingen over vogelbescherming in de tuin, eerste hulp aan vondelingen en over nesthulp in tuin en aan het huis. De uitgave

kwam tot stand in samenwerking met Vogelbescherming Nederland.

Singer, D. (2004): Vogels in en rond de tuin. 10,5 x 18,5 cm. 160 bladzijden. Foto's in kleur. Derde druk. ISBN 90-5210-570-7. Tirion Uitgevers bv, Baarn. Prijs: € 14,98.

RAK

Vogels in hun landschap

In samenwerking met Vogelbescherming Nederland en het samenwerkingsverband van de twaalf Provinciale Landschappen verscheen bij Kosmos - Z&K Uitgevers het boek 'Vogels in hun landschap'. Een iets nauwkeuriger titel zou wellicht geweest zijn 'Vogels kijken in hun landschap' of 'Landschappen en hun vogels', want hoewel er zeker het een en ander wordt verteld over de

relatie van vogels met het landschap, is het geen ornithologisch boek. De ondertitel 'De mooiste vogelwandelingen in Nederland' geeft dat trouwens al aan. 'Vogels in hun landschap' is dan ook in de eerste plaats een wandelgids. Uit elke provincie heeft men twee interessante natuurgebieden

gekozen en per provincie is er een korte karakteristiek van het landschap opgenomen die gevolgd wordt door een beschrijving van de besproken gebieden en van wat er daar zoal te zien is. In totaal zijn 24 gebieden beschreven. Bij elk gebied zijn duidelijke kaartjes en routebeschrijvingen aanwezig. Nico de Haan schreef een voorwoord voor dit boek en hij stelt daarin dat een landschap om goed te kunnen functioneren het niveau moet hebben van een vijfsterrenrestaurant. Wat verderop stelt hij dat veel landschappen in Nederland door verdroging en vermessing zijn vervallen tot het niveau van fastfoodketens. 'Je kunt er nog altijd aardig wandelen', merkt hij op. Door het compacte formaat en de overzichtelijke indeling is 'Vogels in hun landschap' een handig gidsje dat gemakkelijk

meegenomen kan worden op de wandeling. Teleac besteedde in het voorjaar 2004 een reeks uitzendingen aan dit onderwerp, die werden gepresenteerd door Nico de Haan. Daarin werd vooral aandacht besteed aan vogelsoorten van de Rode Lijst.

Wesseling, M., G.-J. Roeters & F. Buissink (2004): Vogels in hun landschap. 13 x 22 cm. 192 bladzijden. Met routekaarten. ISBN 90-215-4371-0. Kosmos - Z&K Uitgevers, Utrecht/Antwerpen. Prijs: € 18,99.

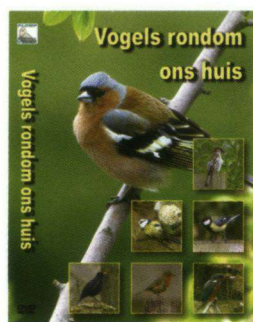
RAK

'Vogels rondom ons huis' op DVD

Plomp Digital Video heeft zijn videoproduktie 'Vogels rondom ons huis' uitgebracht op DVD. De videorecorder van uw recent vertoonde kuren en derhalve was de noodzaak deze DVD te gaan bekijken om die te kunnen beoordelen, de directe aanleiding een DVD-speler te kopen en daar heeft hij geen spijt van. Bijna twee uur kunt u genieten van prachtige opnamen van 63 vogelsoorten. Veel van de fraaie beelden zijn in ons eigen land en in België opgenomen. De DVD bevat prachtige nieuwe opnamen van Kleine Bonte Specht, Goudvink en Nachtegaal. De opnamen uit de eerder verschenen videoband 'Roofvogels en Uilen' van Ransuil en Torenvalk staan echter niet op deze DVD. Iemand had mij gezegd dat de opnamen op DVD veel mooier zijn. Of dat zo is kan ik niet zo goed beoordelen. Wel viel het mij op dat de Kramsvogel op deze DVD opgenomen was in de regen. Een detail dat ik mij niet herinner van de videoband.

Het is een goede gedachte geweest van de samensteller van deze band, Marc Plomp, om aan de beelden tekst toe te voegen, zodat mensen met een gehoorstoornis ook de tekst bij de prachtige beelden kunnen volgen. Bij gebruik van de DVD voor tentoonstellingen of manifestaties kunnen kijkers door het gebruik van ondertiteling eveneens genieten van de informatie bij de beelden. De meeste beelden zijn gemaakt door Marc Plomp zelf. Er is ook gebruikgemaakt van aanvullende opnamen van Leo Janssen en Rob Olivier. Het commentaar is geschreven door Marc Plomp en ingesproken door Ton van der Horst. Voor de vogelgeluiden is onder andere gebruikgemaakt van de

prachtige opnamen door Otto de Vries, Roy Slaterus en Magnus Robb. Dat in de inleiding Woerden een prominente rol speelt (zonder dat deze prachtige stad overigens vooral genoemd wordt) deed mij als oud-inwoner genoeg. Dit neemt niet weg dat u als inwoner van andere plaatsen in Nederland en België, op deze DVD zeker ook soorten zult vinden uit uw omgeving. De DVD is ook zeer goed bruikbaar als ondersteuning bij vogelcursussen voor beginners of voor al wat gevorderde vogelaars. Voor de prijs hoeft u de aanschaf niet te laten.

De DVD is te bestellen door het overmaken van € 27,95 op rekening 33.63.57.869, ten name van Plomp Digital Video te Linschoten. Vermeld daarbij dat het gaat om DVD 003 en vergeet niet uw naam en adres te vermelden. De

DVD wordt na ontvangst van uw overboeking zo spoedig mogelijk toegezonden. Voor meer informatie over deze uitgave zie: <http://www.plompdigitalvideo.nl> of <http://www.natuurdigitaal.nl>.

PCM

type landschap hebben verschillend. Van elke besproken soort worden in het kort wat kenmerken beschreven, waaronder gegevens over gedrag, voedsel en geluid. Daarnaast zijn voor elke soort opvallende zaken vermeld. Dat zijn interessante wetenswaardigheden die per soort verschillen. Het kan bijvoorbeeld gaan over het baltsgedrag, over de manier waarop wordt gereageerd op indringers van het territorium of over een specifieke manier van voedsel zoeken. Met helder geschreven teksten van Jan van Gelderen en erg fraaie tekeningen van de behandelde soorten van Remco van Reijssen is dit compacte gidsje een leuk cadeau-idee voor mensen die geïnteresseerd zijn in weidevogels. De gids kwam tot stand in samenwerking met IVN, Sovon en Landschapsbeheer Nederland. De samenstellers hopen dat dit gidsje een bijdrage zal leveren aan het vergroten van de interesse voor vrijwillige weidevogelbescherming en dat het velen zal stimuleren zich daarvoor ook daadwerkelijk in te zetten.

Gelderen, J. van (2004): Weidevogels in beeld. 10 x 21 cm. 32 bladzijden. Geniet. Met tekeningen in kleur. Tweede herziene druk. ISBN 90 5011 189 0. KNNV Uitgeverij, Utrecht. Prijs: € 4,75.

RAK

Weidevogels in beeld

De KNNV Uitgeverij heeft een herziene druk uitgegeven van 'Weidevogels in beeld' uit de serie 'In beeld'. In deze reeks werd ook aandacht besteed aan onder andere vlinders, lieveheersbeestjes, hommels, libellen, paardbloemen, amfibieën en bomen. Van de vogels verscheen ook een deel over tuinvogels. In deze gids komen vijftien soorten vogels aan bod. Het zijn achtereenvolgens de Grutto, Wulp, Tureluur, Goudplevier, Veldleeuwerik, Graspieper, Spreeuw, Gele Kwikstaart, Kievit, Scholtekster, Wilde Eend, Slobeend, Zomertaling, Kokmeeuw en Zwarte Kraai. De overeenkomst tussen deze vogels is dat men ze inderdaad vaak in graslanden kan aantreffen, al is de band die deze soorten met dit